

Балдинюк Олена Дмитрівна

к. пед. н., доцент кафедри

соціальної педагогіки та соціальної роботи

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИТЯЧОГО ОЗДОРОВЧОГО ТАБОРУ

Турбота про оздоровлення дітей є одним з основних показників ставлення держави до проблем підростаючого покоління. Однак, статистика показує, що упродовж останніх років по Україні зберігається тенденція щодо погіршення здоров'я дітей. Все це зумовлено негативними факторами соціально-економічного, екологічного та психологічного характеру.

У Конвенції ООН про права дитини зазначається, що діти мають не тільки особливі потреби, а й громадські, політичні, культурні, економічні та соціальні права. Одним із найважливіших завдань нашої держави в забезпеченні соціального захисту дитинства є реалізація їх права на оздоровлення і відпочинок.

Дитячим оздоровчим закладом є позашкільний оздоровчий заклад, метою діяльності якого є реалізація права кожної дитини на повноцінний відпочинок, оздоровлення, забезпечення змістовного дозвілля, задоволення інтересів і духовних запитів відповідно до індивідуальних потреб [2].

Дитячий оздоровчий заклад здійснює свою діяльність відповідно до чинного законодавства України та власного статуту. У статуті вказуються назва, мета та напрями діяльності, органи керівництва і контролю, джерела фінансування та утворення майна. Прийняття дітей до дитячого оздоровчого закладу здійснюється на підставі оздоровчої путівки або заяви батьків, довідки про стан здоров'я дитини, профілактичні щеплення, а також епідемічний стан середовища, в якому проживає дитина.

Виділяють такі типи дитячих закладів оздоровлення та відпочинку:

1. Міські дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, що створюються на базі шкіл та позашкільних виховних установ.

2. Соціально-виховні заклади, де старшокласники поєднують працю та відпочинок, що визначаються певним терміном.

3. Профільні оздоровчі заклади: туристичні, спортивні, юних техніків, натуралістів.

4. Позаміські дитячі оздоровчі заклади з цілодобовим перебуванням дітей.

5. Міжнародні дитячі та юнацькі оздоровчі заклади [1].

Однією з найпоширеніших форм літнього відпочинку є дитячі оздоровчі табори (ДОТ)

Основне призначення ДОТ полягає в тому, щоб організувати життєдіяльність дітей таким чином, щоб вони отримали позитивний досвід у сфері дозвілля, розвинули власні творчі здібності; створити умови для їхньої адаптації в межах дитячого колективу.

В дитячому оздоровчому таборі створюються умови для укріплення здоров'я дітей; засвоюються ними навички позитивної дозвіллевої діяльності, спілкування у дитячому колективі; розвивається здатність до соціальної адаптації, творчих здібностей; відбувається реалізація освітніх, культурно-дозвіллевих та фізкультурно-оздоровчих програм; надається соціально-педагогічна допомога дітям, які її потребують; здійснюються заходи, що забезпечують відновлення сил, професійне самовизначення, творчу самореалізацію, моральне, громадянське, екологічне виховання дітей та підлітків.

Специфічним явищем оздоровчого табору є табірна зміна, яка складається з 4 етапів: підготовчого, організаційного, основного та підсумкового; кожен з них вирішує певні завдання, ставить свої виховні цілі, визначає зміст, форми й методи роботи. Однак, всі вони мають спільну мету – здійсненні тісної співпраці дорослих та дітей у кожній колективній справі.

Підготовчий період зміни розпочинається з підготовки приміщень до прийому дітей. Важливим моментом у даний період є ознайомлення персоналу

з посадовими інструкціями, правилами техніки безпеки, забезпечення турботи про життя та здоров'я вихованців.

Під час організаційного періоду зміни закладаються основи тимчасового колективу; перспективи діяльності дітей у таборі. Мета даного етапу: розкрити перспективи діяльності дітей у таборі, допомогти дитині адаптуватись до життя в таборі, познайомити дітей з режимом дня оздоровчого закладу, законами, традиціями табору, закласти основи тимчасового дитячого об'єднання, враховуючи попередній досвід дітей, намагатись визначити місце та роль кожної дитини у загоні.

Особливостями основного періоду є суспільна спрямованість, зв'язок з реальним життям, різносторонність, творчість характеру, емоційність, емпатійність. Його мета полягає в тому, щоб досягти повного вирішення питань відпочинку і оздоровлення кожної дитини, розвитку інтересів дітей, набуття ними у таборі можливих знань, умінь, навичок.

Творчі справи цього періоду повинні стимулювати дітей та підлітків до загального успіху. Педагогу варто використовувати такі форми роботи як ігри-естафети, різноманітні конкурси, вікторини, дні іменинника, спортивні атракціони і веселі змагання, танцювальні марафони, екологічні експедиції та ін.

Під час заключного періоду зміни підбиваються підсумки спільної діяльності упродовж зміни; визначається внесок кожного в спільну справу, відбувається нагородження та висловлюються побажання, рекомендації щодо виправлення недоліків; перевірка й закріплення набутих в таборі моральних та творчих якостей, знань та умінь.

Список використаних джерел:

1. Соціальна педагогіка: підручник для студ. вищ. навч. закладів / М-во освіти і науки України, НПУ ім. М.П. Драгоманова; За ред. А.Й. Капської. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Київ : Центр навчальної літератури, 2003. – 256 с.

2. Типове положення про дитячий оздоровчий заклад [Електронний ресурс]. – Режим доступа : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0213-04>